

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 601 /DPSG
DATA 08.03.2010

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
L. 100 / 15.03.2010

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic*”, inițiată de 9 deputați – PD-L, PSD, Grupul parlamentar al Minorităților Naționale (Bp. 580/2009).

I. Principalele reglementări

Potrivit *Expunerii de motive*, această propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul reorganizării profesiei de consilier juridic, prin înființarea Ordinului Consilierilor Juridici din România (O.C.J.R.), organism profesional cu atribuții de autoreglementare și organizare a profesiei de consilier juridic, ce ar urma să adopte, ulterior, statutul acestei profesii.

II. Observații

1. Dintotdeauna, trăsătura esențială a profesiei de consilier juridic a fost aceea a apărării drepturilor și intereselor legitime ale statului, ale autorităților publice centrale și locale, ale instituțiilor publice și de interes public, astfel încât considerăm că textul **art. 1 alin. (2)**, așa cum este formulat în propunerea legislativă, este lacunar, făcându-se referire doar la persoanele juridice de drept public și de drept privat.

Totodată, potrivit inițiativei legislative, printre activitățile pe care le poate desfășura un consilier juridic, se numără și aceea a atestării identității părților, a conținutului și a datei certe pentru validitatea actelor juridice (activitate specifică profesiei de avocat), iar la **art. 25** din propunerea legislativă se vorbește de societățile profesionale cu răspundere limitată înființate de consilierii juridici.

Cu privire la acest aspect, considerăm că astfel de prevederi pot conduce la ideea unei *liberalizări a profesiei de consilier juridic*, prin conferirea de atribuții specifice profesiei de avocat. Menționăm că, actualmente, în România, asistența și reprezentarea juridică, fiind o activitate de interes public, se poate acorda numai în formele și în condițiile reglementate de lege. *Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, stabilește modul de acordare a asistenței juridice prin avocat, principala formă de acordare a asistenței juridice. De asemenea, precizăm că prin „*activități juridice*”, potrivit *Nomenclatorului de clasificare a activităților din economia națională (CAEN)*, se înțeleg „*activitățile de consultanță în toate domeniile dreptului, asistență și reprezentare juridică în fața organelor de jurisdicție, de urmărire penală, apărarea cu mijloace juridice specifice dreptului și intereselor persoanelor fizice și juridice în raporturile cu autoritățile publice, instituțiile și orice persoană română sau străină, redactarea de acte juridice, inclusiv activități referitoare la brevete și drepturi de autor*”.

Este adevărat că aceste activități de consultanță, reprezentare juridică, redactare a unor acte juridice, acțiuni, motivare a căilor de atac, etc. pot fi îndeplinite și de consilierii juridici, însă această activitate se poate desfășura, exclusiv, în condițiile prevăzute de art. 1 - 4 din *Legea nr. 514/2003*, ca funcționar public sau angajat cu contract individual de muncă, la orice persoană juridică de drept public sau privat. Totodată, potrivit prevederilor art. 25 alin. (1) din *Legea nr. 51/1995 „Exercitarea*

oricărei activități de asistență juridică specifică profesiei de avocat și prevăzută la art. 3 de către o persoană fizică sau juridică ce nu are calitatea de avocat înscris într-un barou și pe tabloul avocaților aceluși barou constituie infracțiune și se pedepsește potrivit legii penale”.

În acest context, reamintim și decizia de inadmisibilitate dată în cauza Pompiliu Bota împotriva României, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului, referitor la încălcarea art. 11 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (libertatea de asociere), a precizat că *„printre obiectivele statutare ale asociației „Bonis Potra” figura crearea de barouri, fapt ce contravine dispozițiilor Legii nr. 51/1995 care interzice înființarea de barouri și exercitarea profesiei de avocat în afara Uniunii Avocaților din România (...) Curtea observă că dizolvarea asociației „Bonis Potra” a vizat un scop legitim, respectiv apărarea ordinii publice și protejarea drepturilor și libertăților omului, îndeosebi a drepturilor și libertăților celor care fac apel la un avocat pentru apărarea intereselor lor. (...) Curtea concluzionează că ingerința era necesară într-o societate democratică”.*

2. În ceea ce privește *asigurarea independenței totale* a consilierului juridic în exercitarea profesiei, propusă la **art. 6**, remarcăm o similitudine cu profesia de avocat. Exprimarea de opinii independente și relația de subordonare specifică unui contract de muncă sau unui raport de serviciu poate și trebuie să coexiste. Conceptul de independență profesională are două componente principale, respectiv, *autonomia intelectuală*, bazată pe competența cunoștințelor juridice ale unui consilier juridic, care îl îndreptățește pe acesta să profeseze, și *curajul și tenacitatea de a susține o opinie* și de a convinge cu argumente și competență instituția angajatoare. Rolurile de apărător și de consilier în soluționarea problemelor juridice ale unei instituții, precum și mandatul de reprezentare pe care-l primește, impun existența unor obligații legale și morale față de acea instituție.

3. În ceea ce privește dobândirea calității de consilier juridic și condițiile de intrare în profesie, se poate observa că propunerea legislativă păstrează formele de exercitare a profesiei de consilier juridic din actuala reglementare, făcându-se referire la *„decizia de numire ca funcționar”* sau *„desfășurarea activității de consilier juridic în baza contractului individual de muncă”* (funcționar sau salariat), ceea ce diferă, însă, fiind natura juridică a angajatorului, respectiv, societățile profesionale.

Cu toate acestea, inițiativa legislativă nu face diferențiere între cele două categorii de consilieri juridici, acestora aplicându-li-se aceleași reglementări, deși aceste categorii sunt supuse unor reglementări legale diferite și au statut diferențiat.

Astfel, pentru consilierii juridici care au statutul de funcționar public, apreciem că prevalează prevederile *Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, fiind necesară o corelare a celor două acte normative, cu respectarea specificului funcției publice. În acest sens, menționăm că un prim aspect care se impune a fi precizat este faptul că funcțiile publice sunt expres și limitativ prevăzute de lege, fiind, totodată, stabilite condițiile și criteriile de selecție pentru intrarea în corpul funcționarilor publici. Așa cum se poate observa din Anexa nr. 1 la *Legea nr. 188/1999*, funcția de consilier juridic reprezintă o funcție publică, iar dobândirea acestei calități se face în temeiul *Statutului funcționarului public*, iar nu în temeiul *Legii nr. 514/2003*.

De altfel, precizăm că orice modificare care vizează aspecte ce țin de statutul funcționarilor publici necesită, pe de o parte modificarea *Legii nr. 188/1999*, iar pe de altă parte este absolut necesară consultarea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

În ceea ce privește primirea în profesia de consilier juridic, considerăm că ar fi fost de preferat crearea unui cadru pentru organizarea în mod unitar a accesului în profesie, obligatoriu pe bază de examen, propunerea legislativă făcând referire numai la criteriile stabilite de Ordinul consilierilor juridic din România, fără a arăta și care sunt aceste criterii. Totodată, considerăm că ar trebui reflectat asupra dispozițiilor ce prevăd primirea în profesie, la cerere, a celor ce dețin titlul de doctor în drept ori au îndeplinit funcția de judecător, procuror sau notar etc. având în vedere și faptul că intrarea în profesie numai pe bază de examen se regăsește în mai multe legi ce reglementează organizarea unor profesii implicate direct în actul de justiție ori cu caracter juridic (judecător, procuror, avocat, notar).

4. În ceea ce privește răspunderea disciplinară a consilierului juridic, observăm că Ordinul consilierilor juridici din România ce se dorește a fi înființat prin propunerea legislativă are și atribuții disciplinare, în cadrul acestuia înființându-se Comisia superioară de disciplină, respectiv comisii de disciplină la nivel de județ, respectiv, municipiul București.

În primul rând apreciem că atribuirea de competențe în materie disciplinară Ordinului consilierilor juridici din România reprezintă o reglementare firească în contextul creării unui corp profesional și a unui for care să se ocupe de cariera profesională a consilierilor juridici.

Însă, cu toate acestea, observăm o neconcordanță a dispozițiilor din propunerea legislativă cu prevederile *Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare*. Astfel, potrivit propunerii legislative, *singura* autoritate cu competențe în materie disciplinară este Ordinul consilierilor juridici din România, eliminându-se prevederea actuală de la art. 22 alin. (2) din *Legea nr. 514/2003*, potrivit căreia „*constatarea abaterii disciplinare, cercetarea acesteia, procedura de judecată și sancțiunile disciplinare sunt cele prevăzute în reglementarea specifică persoanei juridice în slujba căreia se află consilierul juridic*”. Așa cum se poate observa, instituției angajatoare nu i se poate recunoaște nicio competență în materie disciplinară, singura posibilitate pe care aceasta o are fiind sesizarea Ordinului consilierilor juridici din România, prin organele sale abilitate.

Considerăm că o astfel de reglementare poate duce la o încălcare a prevederilor art. 61 din *Codul muncii*, care oferă angajatorului posibilitatea concedierii ca măsură disciplinară „*în cazul în care salariatul a săvârșit o abatere gravă sau abateri repetate de la regulile de disciplină a muncii ori de la cele stabilite prin contractul individual de muncă, contractul colectiv de muncă aplicabil sau regulamentul intern, ca sancțiune disciplinară*”. O astfel de prevedere ar aduce atingere dreptului legal al angajatorului de a decide unilateral încetarea raporturilor de muncă cu angajatul, chiar și în cazuri expres prevăzute de lege în acest sens.

Totodată, se observă o necorelare a prevederilor propunerii legislative cu dispozițiile *Legii nr. 188/1999*. Și pentru funcționarii publici există reglementări legale speciale, specifice statutului lor, astfel încât, în materie disciplinară, acestui corp profesional nu îi pot fi aplicate alte prevederi în afara celor stabilite de lege.

Astfel, potrivit art. 79 din *Legea nr. 188/1999* este obligatorie constituirea unor *comisii de disciplină*, iar modul de constituire, organizare și funcționare, componența, atribuțiile, modul de sesizare și procedura de lucru se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

De asemenea, ar fi fost necesară reglementarea unor aspecte esențiale, precum: *stabilirea abaterilor disciplinare, a sancțiunilor*

disciplinare, a unor termene de aplicare a unor astfel de sancțiuni, precum și instituirea posibilității de a contesta măsurile aplicate și termenul în care se pot formula aceste contestații etc.

5. Potrivit art. IV din propunerea legislativă, actul normativ ar urma să intre în vigoare la 30 de zile de la data publicării, în timp ce, potrivit art. II, Statutul profesiei de consilier juridic ar urma să fie adoptat în termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a legii.

Or, în această situație, s-ar crea un vid legislativ pe o perioadă de șase luni în care, deși în vigoare, legea ar fi, practic, imposibil de aplicat, întrucât multe dintre aspectele esențiale nu sunt prevăzute în lege, ele urmând a fi reglementate prin statut.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative în forma prezentată.**

Domnului senator Mircea Dan GEOANĂ

Președintele Senatului